

20. februára 2013

INFORMÁCIA PRE MÉDIÁ

V súvislosti s informáciou zo strany Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR o pridelení finančných prostriedkov na odkúpenie pozemkov pre Botanickú záhradu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach uvádzame nasledovné:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v uplynulých dňoch informovalo médiá o pridelení finančných prostriedkov na odkúpenie pozemkov pre Botanickú záhradu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach vo výške 615-tisíc eur. Vedenie univerzity zatiaľ nebolo o poskytnutí tejto dotácie oficiálne informované listom ani zaslaním dodatku k dotačnej zmluve zo strany Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Jej získanie by však vyriešilo problém s pozemkami patriacimi Rádu Dominikánov, ktoré sú pre botanickú záhradu kľúčové vzhľadom na skutočnosť, že sa na nich nachádza jej hospodárske zázemie.

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach sa rozprestiera na ploche 30 hektárov a pre prevádzku jej expozičných skleníkov s tropickými a subtropickými rastlinami sú nevyhnutne dôležité pracoviská, v ktorých prebieha hospodárska činnosť. Ide o rôzne pestovateľské zariadenia (*pareniská, pestovateľskú škôlku a studené skleníky na uchovávanie a pestovanie rastlín*) a tiež pracovné priestory pre záhradníkov a sklady mechanizmov a materiálu (*napríklad hnojív či prípravkov na chemickú ochranu rastlín*). Tieto sa nachádzajú spolu s inžinierskymi sieťami (*rozvody elektrickej energie, kanalizácia, prívod vody zo studne*) na cca 1,5 hektára plochy, ktorá patrí Rádu Dominikánov a strata tohto územia by vážne narušila činnosť botanickej záhrady, ktorá má najväčšiu rozlohu expozičných skleníkov (3500 m²) spomedzi všetkých botanických záhrad v SR.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach preto požiadala Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR o dotáciu na odkúpenie týchto kľúčových pozemkov začiatkom januára tohto roka. K dnešnému dňu nemáme žiadnu oficiálnu informáciu o jej schválení, vzhľadom na nevyhnutnosť ich odkúpenia sme však dúfali v kladný výsledok. Rádu Dominikánov patria aj niektoré ďalšie pozemky, ktoré máme záujem riešiť dlhodobým prenájomom.

Všeobecné informácie o Botanickej záhrade UPJŠ v Košiciach:

Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach má najväčšiu plochu skleníkov spomedzi slovenských botanických záhrad a pýši sa tiež najvyšším skleníkom (13,5-metra vysokým) a niekoľkými najväčšími skleníkmi spomedzi botanických záhrad v SR. Má najväčšiu zbierku kaktusov v Slovenskej republike a najširšiu škálu tropických a subtropických rastlín, ktorých eviduje vyše 4000 druhov.

Má viac ako 60-ročnú históriu - bola založená v máji 1950 v areáli bývalého Komenského ústavu na Komenského ulici (dnešný areál Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie). V tom čase mala rozlohu iba 3 hektáre, ktorá však nepostačovala na jej plánovanú činnosť a preto sa vybrala pre novú záhradu plocha pod Rosaliou v Mestskej časti Košice Sever, ktorá bola neskôr rozšírená aj na územie Červeného brehu po baňu na Bankove, kde sa v roku 1958 dal do užívania expozičný skleník, ktorý bol na vtedajšiu dobu jeden z najväčších v strednej Európe. Následne sa dobudovali expozičné zbierky tropickej a subtropickej vegetácie a viackrát sa prebudovávala expozícia dekoratívnej flóry a udržiavala sa dendrologická zbierka v lesoparkovej časti. Po roku 1989 došlo k rozšíreniu zasklenej plochy vybudovaním nových ôsmich skleníkov. Z nich sú štyri zaradené do komplexu expozičných skleníkov s vykurovaním a štyri sú v hospodárskej časti využívané ako pestovateľské skleníky.

V posledných rokoch sa realizuje rozsiahla rekonštrukcia expozičných skleníkov (spojená s výmenou opláštenia, tepelných rozvodov, registrov kúrenia a rozvodov úžitkovej vody, presvetlením skleníka č. 1 z vestibulu, zasklievaním, tmelením a natieraním konštrukcie), ktorá pokračuje aj v súčasnosti. Realizovala sa tiež výstavba steny s umiestnením akvárií vo vstupnej hale a začala generálna prestavba dekoratívnej plochy pred skleníkmi. Prebudované a rozšírené boli expozičné zbierky v skleníkoch na oddelení tropickej a subtropickej vegetácie, ktoré v súčasnosti predstavujú jedinečnú zbierku a ťažko hľadať porovnateľnú expozíciu. Rekonštrukcia v najbližšom období čaká aj najväčší skleník botanickej záhrady, ktorý je najväčším v SR.

V súčasnosti sa botanická záhrada rozprestiera na ploche 30 hektárov. V jej areáli sú v teplých expozičných skleníkoch s rozlohou 3500 m² expozície tropickej a subtropickej vegetácie. Na ploche štyroch hektárov sa nachádza expozícia dekoratívnej flóry a 4 are zaberá genofondová zbierka autochtonných taxónov vyšších rastlín. Na ploche 24 ha sa rozprestiera lesná časť záhrady, ktorá pozostáva z lesných celkov pôvodných fytocenóz nadväzujúcich na lesné spoločenstvá geomorfologických celkov Bankova a Čermel'ského údolia. Na zostávajúcom území je umiestnená hospodárska časť botanickej záhrady a objekty UPJŠ.

Súčasťou botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach je Herbár a Thaiszová knižnica. Od roku 1990 vydáva vedecké periodikum THAISZIA, Journal of botany. V posledných rokoch zorganizovala niekoľko medzinárodných vedeckých konferencií, v súčasnosti rieši viaceré grantové a vedecko-technické projekty a začala tiež tradíciu výstav spojených s predajom, klubovú činnosť (kluby Bonsai, Kaktus, Gladiola, Citrus) a podobne.

Svoju činnosť sústreďuje botanická záhrada popri kultúrno-spoločenskej oblasti aj na edukáciu a výskum. V edukačnej činnosti vytvára podmienky pre laboratórne cvičenia a na požiadanie zabezpečuje výučbu na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ vo vedných odboroch geobotanika, ekológia rastlín, ochrana životného prostredia a terénne exkurzie. Študenti botanických disciplín majú možnosť pod vedením zamestnancov botanickej záhrady realizovať diplomové práce a konzultovať botanické problémy. V spolupráci s Centrom voľného času sa aktívne podieľa na zabezpečovaní súťaží ako sú Biologická olympiáda, Poznaj a chráň či Stredoškolská odborná činnosť. Vedecký výskum je zameraný na štúdium biológie ohrozených druhov vyšších rastlín východného Slovenska, synantropizáciu vegetácie, invázie rastlín, šľachtenie dekoratívnych kultivarov a patologických problémov drevín v zmenených podmienkach prostredia.

RNDr. Jaroslava Oravcová
hovorkyňa